

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2006. MÁRCIUS 17.

Határozatok	1008/2006. (I.30.) Korm.hat.	a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről . . .	38
	2019/2006. (II. 13.) Korm.hat.	az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok 2006. évi többlettámogatásához és részbeni tehermentesítéséhez szükséges intézkedésekről	38
	17/2006. (II.28.) ME határozata	a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács tagja megbízásá- nak visszavonásáról és új tag megbízásáról	39
Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2006. január 16-i ülésének állásfoglalásai			39
A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői kollégiumának állásfoglalása az MTA Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról			40
Közlemények	Pályázati felhívás	kutatócsoporti támogatás elnyerésére a 2007. január 1-től 2011 december 31-ig tartó ciklusra	41
	Tájékoztató	az akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázatokról	46
	Tájékoztató	az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat elbírálásáról . . .	47
	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről és a Doktori Tanács által honosított doktori fokozatokról . . .	47
	Pályázati felhívások	igazgatói munkakörök betöltésére és Szádeczky-Kardoss Elemér Díjra	48
	Közlemény	a Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagjainak névsoráról . .	49
	Felhívás	a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlására	49
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtthitkáránál . . .	50

HATÁROZATOK

A Kormány 1008/2006. I. 30.) Korm.határozata a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről

A Kormány a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság adományszabályzatáról szóló – többször módosított – 1101/1996. (X. 2.) Korm.határozat 2. a)–c) pontja alapján

Babarczy László Kossuth-díjas rendezőt, Kiváló Művészt, a kaposvári Csiky Gergely Színház igazgatóját, a Színház- és Filmművészeti Egyetem egyetemi tanárát,

Bogsch Erik Széchenyi-díjas vegyészmérnököt, gazdasági mérnököt, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. vezérigazgatóját,

Damjanovich Sándor Széchenyi-díjas biofizikust, az MTA r. tagját, a Debreceni Egyetem Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet igazgatóját, tanszékvezető egyetemi tanárt,

Daróczy Zoltán Széchenyi-díjas matematikust, az MTA r. tagját, a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát,

Glatz Ferenc Széchenyi-díjas történészt, az MTA r. tagját, az MTA Történettudományi Intézete kutatóprofesszorát,

Keviczky László Széchenyi-díjas villamosmérnököt, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet kutatóprofesszorát, a Széchenyi István Egyetem egyetemi tanárát,

Kovalovszky Márta Széchenyi-díjas művészettörténészt,

Reimholz Péter Kossuth-díjas építészt, a Magyar Iparművészeti Egyetem rektorhelyettesét, egyetemi tanárt,

Seregi László Kossuth-díjas táncművészt, koreográfust, a Magyar Állami Operaház örökös tagját,

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagsági teendőinek ellátásával;

Almási Miklós Széchenyi-díjas esztétát, filozófust, az MTA r. tagját, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárát

az Irodalmi Albizottság,

Demetrovics János Széchenyi-díjas matematikust, az MTA r. tagját, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet kutatóprofesszorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát

a Műszaki Alkalmazott Tudományok, Elektronikai és Informatikai Albizottság,

Enyedi György Széchenyi-díjas geográfust, közgazdászt, az MTA r. tagját, az MTA Regionális Kutatások Központja kutatóprofesszorát

az Építészeti, Település- és Területfejlesztési Albizottság,

Horn Péter Széchenyi-díjas mezőgazdászt, az MTA r. tagját, a Kaposvári Egyetem rektorát, egyetemi tanárt a Biológiai és Agrártudományi Albizottság,

Komlós Péter Kossuth-díjas hegedűművészt, Kiváló Művészt, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi tanárát

a Zene- és Táncművészeti Albizottság,

Kovács András Kossuth-díjas filmrendezőt, Kiváló Művészt

a Színház- és Filmművészeti Albizottság,

Ormos Mária Széchenyi-díjas történészt, az MTA r. tagját, ny. egyetemi tanárt

a Társadalomtudományi Albizottság,

Polgár Rózsa Kossuth-díjas iparművészt

a Képző-, Fotó- és Iparművészeti Albizottság,

Romics László Széchenyi-díjas orvost, Kiváló Orvost, az MTA r. tagját, a Semmelweis Egyetem III. Belgyógyászati Klinika tanszékvezető egyetemi tanárát az Orvostudományi Albizottság,

Szántay Csaba Állami-díjas és Széchenyi-díjas kémikust, az MTA r. tagját, professor emeritust, ny. egyetemi tanárt a Természettudományok Alaptudományai, Földtudományi, Környezet- és Természetvédelmi Albizottság elnöki teendőinek ellátásával – hároméves időtartamra – megbízza.

A Kormány 2019/2006. (II. 13.) Korm.határozata az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok 2006. évi többlettámogatásához és részbeni tehermentesítéséhez szükséges intézkedésekről

A Kormány

1. az alapkutatások kiemelt támogatására a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény 51. §-ának (2) bekezdése a) pontjában biztosított jogkörében a XV. Gazdasági és Közlekedési Minisztérium fejezet 2006. évi államháztartási tartalékából az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok részére – a *melléklet** szerint – 260 millió forint átcsoportosítását rendeli el;

Felelős: pénzügyminiszter
felkérésre: a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Határidő: azonnal

2. tudomásul veszi, hogy a Magyar Tudományos Akadémia – fejezetben belül – 40 millió forintot csoportosít át az OTKA előirányzatára;

3. egyetért azzal, hogy a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap terhére – annak felhasználási stratégiájába illően – 400 millió forint értékben posztdoktori pályázat kerüljön kiírásra;

Felelős: Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke

Határidő: azonnal

4. tudomásul veszi, hogy a 3. pont szerinti pályázat kiírásához a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium 100 millió forintot ad át a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap részére.

* A melléklet a Határozatok Tára 2006. február 13-i számában jelent meg.

**A Miniszterelnök
17/2006. (II. 28.) ME határozata
a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács tagja
megbízásának visszavonásáról és új tag megbízásáról**

A Kutatási és Technológiai Innovációs Tanácsról szóló 255/2003. (XII. 24.) Korm.rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 4. § (1) bekezdése alapján, az oktatási miniszter előterjesztésére

Kroó Norbertnek, az MTA r. tagjának, az MTA volt főtítkárának a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács tagsági teendőinek ellátására kapott megbízását visszavonom, ezzel egyidejűleg

Meskó Attila Állami díjas geofizikust, az MTA r. tagját, az MTA főtítkárárt a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács tagsági teendőinek ellátásával

– 2006. február 15-étől 2009. február 14-éig terjedő időtartamra – megbízom.

**Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa
2006. január 16-i ülésének (AKT 1/2006.)
állásfoglalásai**

Napirend:

1. Beszámoló a 2005. évi forgóalap felhasználásáról.
2. A 2006. évi beruházási keret tudományterületek közötti felosztásáról.
3. Tájékoztató 2006-ban lejáró igazgatói megbízásokról.
4. Az AKT 2006. I. félévi munkaprogramja.
5. Egyebek.

Bevezetőben Meskó Attila, az MTA főtitékára ismertette a TTPK ülésén elhangzottakat. Az MTA által összeállított tudámpolitikai stratégiai munkaanyag fogadtatása kedvező volt. Márciusban újratárgyalják az anyagot.

A II. WSF (World Science Forum) konferencia megrendezését a TTPK ülésén résztvevők elismerően méltatták és támogatták a III. WSF konferencia megszervezésének elindítását.

A testület elnöke tájékoztatta az AKT tagjait arról is, hogy az MTA elnöke elfogadta a decemberi AKT ülés javaslatát, és a két igazgató megbízása 3, illetve 5 évre szól. A következőkben az igazgatói állások betöltésére nemzetközi pályázatot írnak ki. A részletek kidolgozása folyamatban van.

AKT 1/1/2006. (I. 16.) állásfoglalás:

A 2005. évi beruházási keret forgóalapkénti felhasználásáról Szamkó Józsefné főosztályvezető tájékoztatta a testületet.

Az AKT tudomásul vette a 2005. évi beruházási keret forgóalapkénti felhasználásáról szóló beszámolót, és egyetértett azzal a javaslattal, hogy a 2006. évben a forgóalap összeg ne növekedjen, hanem a központi beruházási keretet a legfontosabb gép- és műszerbeszerzésekre fordítsák.

A 2006. évi beruházásról a testület elnöke adott tájékoztatást. Az éves beruházási előirányzat 275 MFt volt eredetileg. Ebből 75 MFt központi infrastrukturális és egyéb eszközbeszerzéseket, 200 MFt pedig az intézetek igényeinek kielégítését szolgálta volna. A kutatók által indított kezdeményezés az OTKA költségvetésének megemelésére azonban, mivel a költségvetési törvény elfogadása után került benyújtásra, már csak fejezetben belüli

átcsoportosítással volt megvalósítható. A szükséges 300 MFt egy részét (160 MFt) a beruházási forrás adja. A beruházásra megmaradt 40 MFt annyira kevés, hogy nincs értelme a szétoztásnak.

AKT 1/2/2006. (I. 16.) állásfoglalás:

A 2006. évi beruházásról a testület elnöke adott tájékoztatást. Az éves beruházási előirányzat 275 MFt volt eredetileg. Ebből 75 MFt központi infrastrukturális és egyéb eszközbeszerzéseket, 200 MFt pedig az intézetek igényeinek kielégítését szolgálta volna. A kutatók által indított kezdeményezés az OTKA költségvetésének megemelésére azonban, mivel a költségvetési törvény elfogadása után került benyújtásra, már csak fejezetben belüli átcsoportosítással volt megvalósítható. A szükséges 300 MFt egy részét (160 MFt) a beruházási forrás adja. A beruházásra megmaradt 40 MFt annyira kevés, hogy nincs értelme a szétoztásnak.

Az AKT elfogadva a helyzetet, felhatalmazta a testület elnökét, hogy a beruházásra rendelkezésre álló összeg pályázat alapján az intézetek legsürgősebb igényeinek kielégítését szolgálja. A felhasználásról év végén írásos tájékoztatás legyen.

AKT 1/3/2006. (I. 16.) állásfoglalás:

A testület szóbeli ismertetést kapott a 2006. év folyamán lejáró igazgatói megbízásokról. 5 természettudományi és 4 társadalomtudományi intézet igazgatói állásának betöltésére lehet pályázni. Az Akadémia elnöke, figyelembe véve EU-tagságunkat is, nemzetközi pályáztatást tart indokoltnak. A szabályozás elvi kérdéseinek kidolgozása folyamatban van. Elsőként az Enzimológiai Intézetben kerül sor ilyen pályáztatásra, az Ökológiai és Botanikai Intézetnél féléves hosszabbítás szükséges, hogy hasonló pályáztatást lehessen kezdeményezni.

Az AKT a szabályozásra vonatkozó írásos tájékoztatást később megvitatja.

AKT 1/4/2006. (I. 16.) állásfoglalás:

Az AKT elfogadta a 2006. első félévi munkaprogramját a módosító javaslattal együtt.

**A Magyar Tudományos Akadémia
Vezetői Kollégiumának állásfoglalása
az MTA Titkársága Szervezeti és Működési
Szabályzatának módosításáról**

A Vezetői Kollégium 2006. február 21-i ülésén jóváhagyta a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzatának (a továbbiakban: SZMSZ) módosítását az alábbiak szerint:

1. Az SZMSZ I. fejezet 1. pontja helyébe a következő szövegrész lép:

(I. fejezet

*A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága jogállása
és feladatai)*

„1. A Titkárság alapítása, adatai

(1) A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1949. évi XXVII. törvény hatálybalépésével a Magyar Tudományos Tanács Titkársága jogutódjaként jött létre az MTA Központi Hivatala, majd az Akadémia hivatali szervezetéről szóló 7/1990. (A. É. 1991. I.) MTA elnöki és főtítkári együttes utasítás úgy rendelkezett, hogy az Akadémia Központi Hivatala jogutódjaként az Akadémia hivatali szervezetére háruló feladatokat az Akadémia Titkársága látja el. A Titkárság módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapító okirata (15.010/JOG/2001.) 2001. január 1-jén lépett hatályba.

(2) A Titkárság székhelye: 1051 Budapest V., Nádor u. 7.
Levelezési cím: 1245 Budapest, Pf. 1000.

(3) A Titkárság azonosító adatai:

MTA Titkárság Igazgatása

XXXIII. fejezet 1. alcím

államháztartási azonosító: 039398

törzskönyvi azonosító: 300201

szakágazat: 751117

adónyilvántartási szám: 15300203-1-41

előirányzat-felhasználási keretszámla:

10032000-01447224-00000000

feladatfinanszírozási előirányzat-felhasználási keretszámla:

10032000-01447224-00050005

VIP kártyafedezeti számla:

10032000-01447224-00070003

MTA Doktori Tanács Titkársága

XXXIII. fejezet 2. alcím

államháztartási azonosító: 006848

szakágazat: 751421

adónyilvántartási szám: 15324652-1-41

előirányzat-felhasználási keretszámla:

10032000-01744208-00000000

Akadémiai tiszteletdíjak és hozzátartozói ellátási díjak
XXXIII. fejezet 3. alcím

államháztartási azonosító: 0040035

szakágazat: 751421

előirányzat-felhasználási keretszámla:

10032000-02020217-00000000.”

2. Az SZMSZ I. fejezete 1A. ponttal egészül ki:

„1A. A Titkárság jogállása

A Titkárság fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve: Magyar Tudományos Akadémia. A Titkárság önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.”

3. Az SZMSZ I. fejezete 2A. ponttal egészül ki:

„2A. A Titkárság tevékenysége

(1) A Titkárság tevékenységi köre a TEÁOR szerint:

74.11 Jogi tevékenység

74.12 Számviteli, adószakértői tevékenység

74.15 Vagyongazdálkodás

74.85 Títkári, fordítói tevékenység

75.12 Társadalmi szolgáltatások igazgatása

75.14 Közigazgatást kiegészítő szolgáltatás

91.12 Szakmai érdekképviselet.

(2) A Titkárság vállalkozási tevékenységet nem végez.”

4. Az SZMSZ II. fejezete 3. pont (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A törvény 18. §-a értelmében a főtítkárt a hazai akadémikusok köréből – legfeljebb 5 évre – az Akadémia közgyűlése választja. A főtítkárt a közigazgatási államtitkárral azonos mértékű illetmény és fizetett szabadság illeti meg. A főtítkár a törvény, az Alapszabály, valamint a közgyűlés által elfogadott szabályzatok és irányelvek alapján felügyeli és irányítja a Titkárságot.”

5. A Titkárság szervezeti tagolódását tartalmazó IV. fejezet 11. pontjának (9) bekezdése helyébe a következő lép:

(11. A Titkárság szervezeti egységei)

„(9) Európai Tudományos Kapcsolatok Főosztálya”

6. A főosztályok feladatkörét tartalmazó VII. fejezet 28. pont (9) bekezdése helyébe a következő szövegrész lép:

(28. A főosztályok feladatköre)

„(9) Az Európai Tudományos Kapcsolatok Főosztálya feladatköre:

a) A főosztály alapvető feladata: döntéselőkészítő, adminisztratív segítő és végrehajtó tevékenységet végez az európai multilaterális tudományos kapcsolatok koncepcióanalízis és gyakorlati kérdéseiben, különös tekintettel

— az EU tudományos programokra és az EU tagságból fakadó feladatokra,

— a sokoldalú és regionális jellegű európai együttműködésekre (ESF, európai akadémiai együttműködések, Visegrádi országok akadémiai kapcsolatai, Közép- és Kelet-európai Akadémiai Hálózat stb.) a NEI közreműködésével.

Emellett segítséget nyújt az akadémiai intézményhálózat tagjainak a kiemelkedő jelentőségű nemzetközi kutatási programokban való részvételhez.

b) A főosztály részletes feladatai:

— tájékoztatja az Akadémia vezetését, társfőosztályait és a kutatóhálózatot az EU kutatópolitikájának fontosabb fejleményeiről és az Európai Bizottság idevonatkozó kezdeményezéseiről;

— tájékoztatja az Akadémia vezetését, társfőosztályait és a kutatóhálózatot az európai és egyéb fontosabb nemzetközi támogatási programok tartalmi vonatkozásairól, feltételrendszeréről és a pályázati módokról;

— figyelemmel kíséri a projektekben és az egyes szakprogramokban az akadémiai kutatók részvételét;

— az NKB részére készített előterjesztések körében az európai kutatással kapcsolatos kérdések felelőse;

— a tudományterületi főosztályokkal együttműködve koordinálja és/vagy szervezi az EU tagságból fakadó kormányzati tevékenységben és az állandó munkacsoportokban az Akadémia szakértői tevékenységét;

— az Akadémia európai K+F testületekben való képviselői vagy szakértői szintű részvételének (programbizottságok, irányító, illetve tanácsadó testületek) tapasztalatait felméri, hasznosítja;

— koordinálja az Akadémia brüsszeli helyszíni képviselésével kapcsolatos tevékenységet;

— ellátja az ESF Magyar Nemzeti Bizottsága titkársági feladatait;

— részt vesz egyes nemzetközi kormányközi tudományos szervezetekben folyó együttműködés tudományos előkészítésében;

— eseti megbízás alapján képviseli az Akadémiát egyes hazai és nemzetközi fórumokon;

— munkavállalói igazolást ad ki a Magyarországon kutatóként dolgozó külföldi állampolgárok számára a 8/1999. (XI. 10) SzCsM rendelet 7. § (1) bekezdés n) pontja értelmében;

— a társfőosztályokkal egyeztetve költségtervet készít az európai kapcsolatok várható kiadásaira.

c) A főosztály tevékenysége kiterjed valamennyi EU-val kapcsolatos tevékenységre, különösképp

— az Európai Unió KTF keretprogramjaira, a keretprogram egyedi programjaira,

— egyéb európai speciális tematikus támogatási programokra (pl. Versenyképességi Keretprogram),

— a Strukturális Alapok keretében indított K+F jellegű programokra.

d) A tevékenység ellátása érdekében kapcsolatot tart

— az EU K+F együttműködést koordináló hazai kormánysszervvel,

— a hazai EU K+F információközvetítő intézményekkel,

— az Európai Bizottság kutatás-koordinációval foglalkozó főigazgatóságaival,

— a brüsszeli K+F közvetítő irodák hálózatával, és annak tagszervezeteivel,

— a fontosabb EU tagországok EU K+F együttműködést segítő intézményeivel,

— a tudományterületi főosztályokkal, melyek a szakmai kérdésekben kompetensek (a megfelelő egyeztetési mechanizmus az egyedi ügyek optimális megoldásától függ).

Elvi és lehetőség szerint gyakorlati segítséget nyújt a kutatóhelyeknek a projektekhez:

— információk anyagokat terjeszt, az akadémiai kutatóhálózat intézetei részére elektronikus információszolgáltató tevékenységet biztosít;

— az európai kutatás közérdeklődésre számot tartó kérdéseiről az Akadémia honlapja részére híryananyagokat készít;

— információs rendezvényeket, szakmai megbeszéléseket szervez;

— az akadémiai kutatóhálózat kutatói részére egyéni tanácsadó szolgáltatást biztosít (a lehetőségek függvényében);

— a Pénzügyi Főosztállyal és a kijelölt titkársági könyvvizsgálóval együttműködve elvi segítséget nyújt a projektek elszámolásához és auditálásához.”

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

**A Magyar Tudományos Akadémia
pályázatot hirdet kutatócsoporti támogatás elnyerésére
a 2007. január 1-től 2011. december 31-ig tartó ciklusra**

A Magyar Tudományos Akadémia által meghirdetett pályázat célja a felsőfokú oktatási intézményekben, közgyűjteményekben és egyéb nem akadémiai költségvetési kutatóhelyeken kiemelkedő kutatási eredményeket elérő tudományos iskolák kialakításának, működésének, és kutatói utánpótlásának elősegítése, az MTA kutatóintézeti hálózata és az egyetemek közötti kapcsolatok erősítése, a kutatóintézeti hálózatban hiányzó vagy az ottani profilt kiegészítő, és a magyar tudományosságban újdonságot jelentő témák művelése, elsősorban az alapkutatások területén.

A támogatást pályázati úton lehet elnyerni és az meghatározott időtartamra szól, a következő általános elv szerint: a teljes pályázati ciklus 5 év. Ugyanakkor ez a ciklus 3 + 2 évre tagolódik úgy, hogy a harmadik munkaév során az első két évről szóló beszámoló jelentések elbírálása alapján dől el, hogy mely csoportok kapják folytatólagosan a támogatást a további 2 évre is.

A támogatásban részesülő kutatócsoportok kutatóhelyi hálózatot alkotnak. A hálózat szakmai felügyeletét az MTA főtitkára látja el, a kutatóintézeti hálózathoz hasonlóan a tartalmilag illetékes Társadalomtudományi és Természettudományi Főosztály közreműködésével. A kutatócsoportok az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodája (MTA TKI), – mint önálló jogi személy és költségvetési szerv – keretében működnek. Elhelyezésüket és infrastrukturális feltételeiket a kutatócsoportokat befogadó intézmények térítésmentesen biztosítják, a pályázat-hoz adott, a pályázat időtartama alatt nem visszavonható nyilatkozatuknak megfelelően. A támogatott kutatócsoportok működésével kapcsolatos további feltételeket az MTA és a befogadó intézmény között kötendő szerződések szabályozzák.

I. A pályázat benyújtásának feltételei

1. Kutatócsoport létrehozására, meglévő kutatócsoport további működésére, több meglévő kutatócsoport munkájának összevont formában történő további működtetésére lehet pályázatot benyújtani.

Az MTA Alapszabálya 73. §-ában meghatározott kutatócsoport létrehozására, illetve fenntartására vonatkozó pályázatokkal kapcsolatos eljárásra a közfinanszírozású támogatásban részesülő kutatásfejlesztési és technológiai innovációs programok értékelése rendszeréről és tartalmi követelményeiről szóló 198/2005. (IX. 22.) Korm.rendeletet (a továbbiakban: Korm.rendelet) kell alkalmazni.

Az MTA arra törekszik, hogy a támogatott kutatócsoportok az eddigénél nagyobb szellemi koncentrációt képviseljenek. Ennek megfelelően az igényelhető összeg minimuma évi 10 MFt, maximuma évi 40 MFt. A tervezhető minimális alkalmazotti létszám (a teljes foglalkoztatásra számolva) 3 fő, a maximális létszám 10 fő, ez utóbbi kivételes esetben meghaladható. Ezekbe a létszámokba a kutatócsoport vezetője (aki nem lehet TKI-alkalmazott) nem tartozik bele. Általános szabályként arra kell törekedni, hogy a költségterv legfeljebb 85%-a legyen személyi juttatás, a járulékokat is beleértve.

2. A pályázatok elbírálásánál az MTA az alábbi két preferenciarendszert érvényesíti, s ezek figyelembevételét határozottan ajánlja a pályázóknak, ugyanakkor más témával is lehet pályázni:

1. SZERKEZETI PREFERENCIÁK

- országos prioritások, például illeszkedés az NFT-hez
- MTA intézeti kapcsolatok, illetve komplementaritás
- új területek meghonosítása
- az egyetemek kutatási hiányterületeinek betöltése

2. TÉMAPREFERENCIÁK (Lásd a pályázati felhívás mellékletében)

3. Pályázatot nyújthat be az MTA olyan rendes és levelező tagja, illetve az MTA vagy a tudomány doktora, aki felsőoktatási, illetve közgyűjteményi intézmény, vagy egyéb, nem akadémiai költségvetési kutatóhely közalkalmazottja és a három éves ciklus lejártáig, 2009. december 31-ig a 70. életévét nem tölti be.

A pályázat alapján elnyert támogatásból működő kutatócsoport vezetői teendőinek ellátása a 70. életév betöltéséig lehetséges. Amennyiben a pályázó az 5 éves pályázati időszakon belül betölti 70. életévét, csak társpályázóval közösen pályázhat. A társpályázónak szintén meg kell felelnie a pályázati követelményeknek.

A támogatás 5 éves időtartamra – 2007. január 1-től 2011. december 31-ig terjedő időszakra – igényelhető. Ugyanakkor a közalkalmazotti szerződéseket a nyertes pályázatok munkatársaival 2007. január 1-től csak az első 3 évre köti meg az MTA. 2009. február 28-ig kell beadni a szokásos évi jelentések mellett a 2 évről szóló angol nyelvű jelentést is. Ezt – az eredeti bíráló testülettől független – nemzetközi testület bírálata alapján minősíti az MTA szakmai felügyelő testülete, s ennek alapján az MTA 2009. június 30-ig eldönti, hogy mely csoportok kapják meg a támogatást 2010. január 1-től a további 2 évre. Ennek meg-

felelően kiderül, hogy mely közalkalmazotti szerződések lesznek meghosszabbítva közös megegyezéssel, valamint mely csoportok részesülnek továbbra is támogatásban.

4. Pályázni – az előírt feltételek megléte esetén – az elektronikus úton kitöltött és beküldött pályázati űrlappal és annak mellékleteivel (a pályázati űrlapokon megadottak szerint: szakmai önéletrajz/ok, részletes kutatási terv, részletes költségterv, a létrehozandó kutatócsoportban foglalkoztatottak adatai, publikációs és hivatkozási jegyzék/ek, a befogadó intézmény nyilatkozata) kell. Az űrlapok és kitöltési útmutatók az MTA honlapján (www.mta.hu) elérhetők.

5. A pályázati támogatás személyre szól, így a társpályázói esetet kivéve, át nem ruházható. Ez alól az MTA rendkívül indokolt esetben, egyedi elbírálás alapján adhat felmentést.

6. Az elnyert támogatás terhére közalkalmazotti jogviszony csak a pályázati ciklus első szakaszára, határozott időre létesíthető, a 2007. január 1. és 2009. december 31. közötti időtartamra. Ha a már működő csoportok fenti időpontban határozatlan idejű kinevezéssel rendelkező közalkalmazottai nyertes pályázatban vesznek részt, közalkalmazotti jogviszonyuk közös megegyezéssel 2007. január 1-től határozott idejűvé alakul át, megegyezés hiányában pedig felmentéssel megszűnik, és ezzel együtt, értelemszerűen megszűnik a működési támogatás folyósítása is.

7. A pályázatot benyújtani csak a befogadó intézmény (jogi személy) illetékes vezetőjének egyetértésével lehet. A pályázónak ezért pályázatának kinyomtatott változatát a befogadó intézményhez is el kell juttatnia úgy, hogy az intézmény a szükséges minősítést elvégezhesse, a hely és infrastruktúra biztosítására, valamint a pályázó közalkalmazotti jogviszonyára vonatkozó nyilatkozatokat megtehesse, és a befogadó nyilatkozatot határidőre az MTA-hoz benyújtsa. A nyilatkozat beérkezési határideje 2006. május 22. Postai cím: MTA Természettudományi, illetve Társadalomtudományi Főosztály (1051 Budapest, Nádor u. 7.).

8. A pályázat elektronikus benyújtási határideje is 2006. május 22.

9. A pályázati felhívásban megjelölt határidő után beérkező, vagy hiányosan összeállított, illetve a tartalmi és formai követelményeknek meg nem felelő pályázatok elbírálásra nem kerülnek.

II. A pályázatok elbírálásának rendje

1. A PÁLYÁZATOK ELBÍRÁLÁSÁNAK MENETE

1. A pályázatokat a befogadó intézmények befogadó nyilatkozattal (lásd I/7. pont) látják el. Ha a pályázó több befogadó intézményt nevez meg, akkor minden befogadó intézménynek nyilatkoznia kell, és a pályázat csak az érintettek egybehangzó, pozitív nyilatkozatával nyújtható be.

2. A beérkezett pályázatok véleményezésre és döntésre történő előkészítését az MTA főtítkárhelyettese az MTA Titkársága tudományterületi főosztályaival együttműködve szervezi és koordinálja. Ez a Korm.rendelet alapján előzetes értékelésnek minősül.

3. Az MTA elnöke és főtítkára az MTA tudományos osztályainak elnökeit a tematikus preferenciák ismertetésé-

vel együtt, de még a pályázatok tényleges befogadása előtt felkéri egy osztályonként legfeljebb 15 fős – lehetőleg akadémikusból (ill. MTA doktoraiból) álló – bíráló szakzsűri létrehozására. Ez a zsűri a Titkárság és a szakmai főosztályok technikai segítségével elektronikusan végzi el a pályázatok szakmai bírálatát úgy, hogy minden pályázatot két független bíráló véleményez. A zsűrik összeállításánál a szakmai kompetenciák s az elektronikus használathoz szükséges ismeretek mellett, a korábbi hasonló bírálati munkák elvszerűségét és gondosságát, továbbá a kizáró tényezőket is figyelembe kell venni.

4. A két felkért bíráló az alábbi szempontok szerint alakítja számszerűsített bírálatát. Az egyes szempontokra és a hozzárendelt pontértékek használatára pontos utasítási lap készül.

- A. Megfelelés a szerkezeti preferenciáknak (max. 4 pont)
- B. Megfelelés a tematikus preferenciáknak (max. 4 pont)
- C. A pályázó utolsó 5 évi tudományos teljesítményének értékelése (2001—2005) (max. 10 pont)
- D. A munkatársak (jelenleg működő kutatócsoport esetében) 5 éves teljesítménye (max. 10 pont)
- E. Kiválósági ígéret: mennyire ígéretes a téma (max. 10 pont)
- F. Hazai és nemzetközi pályázati sikerek az elmúlt 5 évben (max. 4 pont)
- G. Ha a vezető akadémikus +4 pont, +2 ha van akadémikus tag (max. 4 pont)
- H. A tervezett kutatás lehetséges gazdasági (társadalmi) hasznosulása (max. 4 pont)

Ezt kiegészíti egy rövid szöveges értékelés és egy javaslat a pályázatról (feltétlenül támogatandó, támogatandó, nem támogatandó).

5. Az MTA főtítkára, úgy is mint az AKT elnöke – szintén még a pályázatok beérkezése előtt – akadémikusokból álló értékelő testületet kér fel (már a bíráló szakértők véleményének ismeretében), s ez a testület az ő elnöklétével összegzi és javaslatra formálja a szakértői szakasz eredményeit. A bírálatok alapján rangsort, majd a rangsor alapján javaslatot készít az AKT számára. Ennek során arra törekszik, hogy a támogatásra javasolt kutatócsoportok lehetőleg a pályázott volumenhez közeli mértékű támogatást kapjanak.

6. A pályázatok elfogadásáról, a támogatás odaítéléséről és a támogatás mértékéről az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa dönt 2006. július 10-ig. A döntés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

7. A pályázókat a meghozott döntésről és a további teendőkről az MTA főtítkára írásban értesíti 2006. július 20-ig. A Magyar Tudományos Akadémia a pályázatok elfogadásáról, a támogatás odaítéléséről és a támogatás mértékéről a nyilvánosságot tájékoztatja.

III. A kutatócsoportok megalakulása és működésük

1. A támogatott kutatócsoportok az MTA TKI Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint az Akadémia és a befogadó intézmények által megkötött együttműködési

szerződések alapján működnek. A pályázatot elnyert személy megtartva eredeti főállású munkaviszonyát vagy közalkalmazotti jogviszonyát, kutatócsoport-vezetői megbízást kap, a kutatócsoport tagjai pedig az MTA támogatás terhére a TKI közalkalmazottjai vagy egyéb közreműködők lehetnek. „Egyéb közreműködők” a csoport nem csoportvezető akadémikus tagjai is.

2. A kutatócsoport működésével és a szerződéskötéssel kapcsolatos teendőkről, illetve annak előkészítéséről az MTA főtítkára az érintetteket 2006 júliusában tájékoztatja.

3. A támogatást elnyert kutatócsoportoknak 2007. január 1-től áll rendelkezésre az AKT által meghatározott pénzügyi fedezet.

4. A kutatócsoportok tudományos eredményességét és teljesítményét az MTA kutatóintézeteihez hasonlóan – a szokásosan évenkénti jelentések és ellenőrzések alapján – az Akadémia illetékes tudományterületi főosztályai rendszeresen elemzik és értékelik.

IV. A pályázatra vonatkozó egyéb információk

1. A támogatott kutatócsoportok a pályázati ciklus időtartama alatt – évenként – az MTA egyéb központi pénzügyi forrásaiból (nemzetközi kapcsolatok, fiatal kutatói álláshelyek, beruházási keret) az intézetekkel azonos feltételekkel részesülnek.

2. A kutatócsoport és a támogatás a 2009. év során lezajló független nemzetközi elbírálás alapján megszüntethető. Megszűnést eredményezhet az is, ha a támogatást elnyert pályázó a kutatóhelyről más munkahelyre távozik, és a kutatócsoport vezetése az elbírálási feltételeknek megfelelő személlyel nem pótolható.

3. A pályázatot benyújtott, a befogadó intézmény támogatását élvező, és az akadémiai szakmai elbírálás során jó minősítést elért, de pénzügyi forrás hiányában elutasított pályázóknak korlátozott számban lehetőségük nyílik az MTA Támogatott Kutatóhálózata társult tagja státus elnyerésére és ennek keretében a támogatott kutatóhálózat munkájában való részvételre. A státus korlátozott számban és pénzügyi támogatás nélkül nyerhető el. E lehetőségről az érintettek külön értesítést kapnak 2006. szeptemberben.

4. A pályázattal kapcsolatos további információ és felvilágosítás a tudományterületileg illetékes főosztályokon kapható. A társadalomtudományok esetén Pritz Pál főosztályvezetőnél (pritz@office.mta.hu, 411 6210, a természettudományok ügyében pedig Szegő Károly főosztályvezetőnél (szego@office.mta.hu, 411 6366) érdeklődjenek.

*Dr. Meskó Attila s. k.,
az MTA főtítkára,
az Akadémiai Kutatóhelyek
Tanácsának elnöke*

Melléklet**TÉMAPREFERENCIÁK****TÁRSADALOMTUDOMÁNYI PRIORITÁSOK**

Az autentikus népzene jelenkori témái, valamint a magyar zenetörténet forrásainak feltárása és kiadása

Demográfia: népességi folyamatok, halandóságcsökkentés

Identitás, interetnikus folyamatok, hagyományozódás a Kárpát-medencében, a Kárpát-medence tárgyi emlékeinek és képzőművészeti alkotásainak interdiszciplináris kutatása

Az információs társadalom problémái: jogrendszer, infokommunikációs technológiák, kommunikációelmélet, tanuló szervezetek és munkaszervezeti innováció

Kognitív tudomány, természetes és mesterséges intelligencia és a nyelvtanelmélet

A magyar irodalmi klasszikusok kritikai kiadása

A magyarországi latinság emlékei / Medievisztika

A magyarság és a nagyvilág a 20. század második felében

Oktatás- és foglalkoztatáspolitikai

Ókortudomány

Orientalisztika

Összehasonlító magyar társadalom-, művelődés- és esztétikátörténet

Regionális fejlesztés

A spontán beszéd fonetikai vizsgálata gyermekkortól időskorig

Az uniós csatlakozás által nyújtott lehetőségek, versenyképességi vizsgálatok

TERMÉSZETTUDOMÁNYI PRIORITÁSOK

Agrárkörnyezetvédelem, agrotóxicológia, élelmiszer-biztonság

Biodiverzitás

Biometria

Elektronika

Epidemiológia és prevenció

Gastroenterológia, nephrológia, angiológia, kardiológia, onkológia

Gyógyszerkutatás, farmakológia

Hálózatelmélet

Hazai vizeink kutatása

Humánagenetika, genomika

Immunológia

Informatika (számítástudomány)

Járműgyártás, közlekedés

Kémiai anyagszervezés, peptidkémia, petrokémia, szénhidrátkémia, szerkezeti kémia

Klasszikus matematika

Klímakutatások, klímavédelem

Kozmológia

Környezettudomány, környezetkémia, épített környezet

Lézerfizika, optika, kvantumfizika, spektroszkópia

Mesterséges intelligencia

Neurobiológia

Növény- és állatnemesítés

Növényi- és állati biotechnológia és nemesítés

Nukleáris biztonság

Optimalizáláselmélet

Ökológia, etológia, botanika, zootaxonómia

Sztocasztika (pénzügyi matematika)

Ökológia

Számelmélet

Térelmélet

Vízgazdálkodás, vízminőség, hidrológia

**AZ EU 7. KERETPROGRAM
(7TH FRAMEWORK) KUTATÁSI TÉMALISTÁJA****1. Health****Activities**

– **Biotechnology, generic tools and technologies for human health.**

– High-throughput research

– Detection, diagnosis and monitoring

– Predicting suitability, safety and efficacy of therapies

– Innovative therapeutic approaches and intervention

– **Translating research for human health**

– Integrating biological data and processes: large-scale data gathering, systems biology

– Research on the brain and related diseases, human development and ageing Translational research in infectious diseases

– Translational research in major diseases cancer, cardiovascular disease, diabetes/obesity

– **Optimising the delivery of health care to European citizens**

– Translating clinical outcome into clinical practice

– Quality, efficiency and solidarity of health care systems including transitional health care systems and home care strategies

– Enhanced disease prevention and better use of medicines

– Appropriate use of new health therapies and technologies

2. Food, Agriculture and Biotechnology**Activities**

– **Sustainable production and management of biological resources from land, forest, and aquatic environments,**

– **“Fork to farm”: Food, health and well being,**

– **Life sciences and biotechnology for sustainable non-food products and processes,**

3. Information and Communication Technologies**Activities**

– **ICT Technology Pillars:**

– Nano-electronics, photonics and integrated micro/nano-systems

– Ubiquitous and unlimited capacity communication networks

– Embedded systems, computing and sensing control Software, Grids, security and dependability

- Knowledge, cognitive and learning systems
- Simulation, visualisation, interaction and mixed realities
- New perspectives in ICT drawing on other science and technology disciplines
- **Integration of Technologies:**
  - Personal environments
  - Home environments
  - Robotic systems
  - Intelligent infrastructures

Applications Research

- *ICT meeting societal challenges:* New systems, novel materials, structures, technologies and services
  - for health,
  - to improve inclusion and equal participation and prevent digital divides
  - for mobility; intelligent service solutions for tourism,
  - in support of the environment, risk management and sustainable development,
  - for governments; efficiency, openness and accountability,
- *ICT for content, creativity and personal development*
  - new media paradigms and new forms of content,
  - technology-enhanced learning,
  - ICT-based systems to support accessibility
- Open development of platforms for software and services
- *ICT supporting businesses and industry*
  - new forms of dynamic networked co-operative business processes,
  - manufacturing: rapid and adaptive design, production and delivery of highly customised goods,
- *ICT for trust and confidence*

4. Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and new Production Technologies

Activities

- **Nanosciences, Nanotechnologies**
  - Generating new knowledge on interface and size dependent phenomena
- **Materials**
  - Generating new knowledge on high-performance surfaces and materials for new products and processes as well as for their repair
- **New Production**
  - Creating conditions and assets for sustainable knowledge-intensive production
  - development of generic production assets for adaptive, networked and knowledge-based production
  - development of new engineering concepts exploiting the convergence of technologies for the next generation of high value-added new or renewed products and services
- **Integration of technologies for industrial applications**

5. Energy

Activities

- **Hydrogen and fuel cells**
- **Renewable electricity generation**

- **Renewable fuel production**
- **Renewables for heating and cooling**
- CO₂ capture and storage technologies for zero emission power generation
- Clean coal technologies
- Smart energy networks
- Energy efficiency and savings
- Knowledge for energy policy making

6. Environment (including Climate Change)

Activities

- **Climate change, pollution and risks**
  - Pressures on environment and climate
  - Environment and health
  - Natural hazards
- **Sustainable Management of Resources**
  - Conservation and sustainable management of natural and man-made resources
- **Environmental Technologies**
  - Environmental technologies for observation, prevention, mitigation, adaptation, remediation and restoration of the natural and man-made environment
  - Protection, conservation and enhancement of cultural heritage, including human habitat
  - Technology assessment, verification and testing
- **Earth observation and assessment tools**
  - Earth and ocean observation systems and monitoring methods for the environment and sustainable development
  - Forecasting methods and assessment tools for sustainable development

7. Transport (including Aeronautics)

Activities

- **Aeronautics and air transport**
  - The greening of air transport
  - Increasing time efficiency
  - Ensuring customer satisfaction and safety
  - Improving cost efficiency: reduction of costs associated with product development
  - Protection of aircraft and passengers
  - Pioneering the air transport of the future
- **Surface transport (rail, road and waterborne)**
  - The greening of surface transport: reduction of environmental and noise pollution, development of clean and efficient engines
  - Encouraging and increasing modal shift and decongesting transport corridors
  - Ensuring sustainable urban mobility for all citizens including the disadvantaged
  - Improving safety and security
  - Strengthening competitiveness
- **Support to the European global satellite navigation system (Galileo)**

8. Socio-Economic Sciences and the Humanities

Activities

- **Growth, employment and competitiveness in a knowledge society**
- **Combining economic, social and environmental objectives in a European perspective**

- **Major trends in society and their implications**
- **Europe in the world: understanding changing interactions, cross cultural relations and interdependencies between world regions and their implications**
- **The citizen in the European Union: in the context of the future development of the EU**
- **Socio-economic and scientific indicators: their use in policy and its implementation and monitoring**
- **Foresight activities on major science, technology and related socio-economic issues**

9. Space Activities

- **Space-based applications at the service of the European Society**
- GMES: development of satellite-based monitoring and early-warning systems
- Innovative satellite communication services, seamlessly integrated in the global electronic communication networks,
- Development of technologies for reducing the vulnerability of space-based services and for contributing to the surveillance of space
- **Exploration of space**
- Providing R&D support and maximising scientific added value through synergies with initiatives of ESA or national space agencies in the field of space exploration; facilitating the access to scientific data
- **RTD for strengthening space foundations**
- Space transportation research and development for long term needs; research activities to increase the competitiveness of the European space technology sector.
- Space sciences including life and physical sciences in space

10. Security Activities

- **Protection against terrorism and crime**
- **Security of infrastructures and utilities**
- **Intelligent surveillance and border security**
- **Restoring security and safety in case of crisis**
- **Security Systems Integration, interconnectivity and interoperability**
- **Security and society**
- **Security Research Co-ordination and structuring**

TÁJÉKOZTATÓ

---

az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázókról

Dalos Anna az MTA Zenetudományi Intézet
Forma, harmónia, ellenpont. Vázlat Kodály Zoltán poétikájához

Takács Gábor az MTA Nyelvtudományi Intézet
A Comparative Dictionary of the Angas-Sura Languages

Langó Péter az MTA Régészeti Intézet
A honfoglaláskor régészeti kutatása

Szilágyi Zsolt az MTA-ELTE Altajisztikai Kutatócsoport
A modern mongol állam kezdete

Sudár Balázs az MTA Történettudományi Intézet
A Palatics-kódex török versgyűjteményei
Török költészet és zene a XVI. századi hódoltságban

Sulyok Gábor az MTA Jogtudományi Intézet
A humanitárius intervenció elmélete és gyakorlata

Danka István az MTA Filozófiai Kutatóintézet
A matematikai elméletek gyakorlata:
Wittgenstein a tudásról

Sági Gábor az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
Modellelmélet és határterületei

Barabás Péter az MTA KK Biomolekuláris Kémiai Intézet
Foszfodiészteráz enzimgátló vegyületek hatása a sötét és fényadaptált emlős retinára

Nagy Ildikó az MTA KK Biomolekuláris Kémiai Intézet
Új heteridiének és szintetikus alkalmazásaik

Groh Werner Péter az MTA KK Anyag- és Környezetkémiai Intézet
Új katalizátor rendszerek izobutilén karbokationos polimerizációjában

Harmath Veronika az MTA-ELTE Fehérjemodellezési Kutatócsoport
Krisztallográfia alkalmazása a molekuláris felismerés tanulmányozására fehérjékben

Deák Andrea az MTA KK Szerkezeti Kémiai Intézet
Triorganoón (IV)-komplexek termikusan indukált szilárdfázisú diszmutációs átalakulásai

Farkas Illés az MTA-ELTE Biológiai és Fizikai Kutatócsoport
 Palla Gergely az ELTE Biológiai és Fizikai Kutatócsoport
Komplex hálózatok vizsgálata statisztikus fizikai módszerekkel

Pusztai Tamás az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet
Megszilárdulási folyamatok modellezése

Smausz Kolumbán Tamás az MTA-SZTE Lézerfizikai Kutatócsoport
Az impulzuslézeres anyagátvitel alkalmazási lehetőségei a biológiában és az orvostudományban

Bokor Hajnalka az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet
Selective gabaergic control of higher-order thalamic relays

Fodor Krisztián az MTA-ELTE Biotechnológiai Kutatócsoport
Gyógyászati célú inhibitortervezés első lépései: egy különleges szerin proteáz-kanonikus inhibitor komplex szerkezet vizsgálata

Fekete Andrea az MTA SE Nephrológiai Kutatócsoport
Nemi különbségek és genetikai faktorok szerepe a vese iszkémiái/reperfúziós károsodásában

Kredics László az MTA SZTE Mikrobiológiai Kutatócsoport
Magyarországon izolált Trichoderma fonalas gombatörzsek biológiai növényvédelem céljaira történő felhasználási lehetőségeinek vizsgálata

Erős Tibor az MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
Life-history diversification in the Middle-Danubian fish fauna - a conservation perspective

Barabás Orsolya az MTA SZBK Enzimológiai Intézet
Enzimikus foszfátészter hidrolízis mechanizmusának tanulmányozása a dUTPáz enzim példáján

Ősz Judit az MTA SZBK Biofizikai Intézet
A hidrogenáz enzim autokatalitikus működése

Halbritter András az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet

Lápi növények rhizoszféra-baktérium közösségei, azok nitrogénkötő és oligonitrofil fajtái

Magyar Csaba az MTA SZBK Enzimológiai Intézet
Fehérjék nem-kovalens keresztkötéseinek vizsgálata
című pályamunkájukkal Akadémiai Ifjúsági Díjat nyertek el. A Díjakat az Akadémia főtítkára március 16-án ünnepélyes fogadáson adta át a díjazottaknak.

TÁJÉKOZTATÓ

az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat elbírálásáról

A 2006. évi Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat elbírálása lezárult. A Kuratórium döntése alapján a Magyar Tudományos Akadémia a következő fiatal kutatók nemzetközi konferencián való részvételét támogatja:

Dr. Szabó Katalin Éva	MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet	100 000 Ft
Dr. Vértesi Tamás	MTA Atommagkutató Intézet	100 000 Ft
Dr. Stefánka Zsolt	MTA Izotópkutató Intézet	100 000 Ft
Dr. Lengyel Krisztián	MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet	100 000 Ft
Dr. Schlosser Gitta	MTA-ELTE Peptidkémiai Kutatócsoport	100 000 Ft
Dr. Csorba Gergely	MTA Közgazdaságtudományi Kutatóintézet	100 000 Ft
Dr. Tóth Péter	MTA Néprajzi Intézet	100 000 Ft

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

ÁBRAHÁM GYÖRGY

„A szintézis korrigálása és méréstechnikája” című munkája alapján,

BASKY ZSUZSANNA

„Gazdaságilag jelentős levéltetű fajok aktivitása, kártétele és a legfontosabb nem-cirkulatív vírusok epidemiológiájában játszott szerepe” című munkája alapján,

BENYHE SÁNDOR

„Az opioid rendszer neurokémiaja” című munkája alapján,

DEÁK ISTVÁN

„A sztochasztikus programozás Monte Carlo módszereiről” című munkája alapján,

HORVÁTH GÁBOR

„Polarization Patterns in Nature - Imaging Polarimetry with Atmospheric Optical and Biological Applications” című munkája alapján,

JANKA ZOLTÁN

„Kognitív, celluláris és molekuláris biológiai eltérések dementiában és schizophreniában” című munkája alapján,

KESZTHELYINÉ SZABADI JUDIT

„A szenvedély útvesztői. A női akt metamorfózisa a 19. századi festészetben Goyától Munch-ig” című munkája alapján,

KONTRA MIKLÓS

„Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon” című munkája alapján,

KÉKESI TAMÁS

„Anioncserés elválasztások ultra-nagy tisztaságú réz előállítására” című munkája alapján,

LEHOCZKY ÉVA

„A gyomnövények szerepe a talaj-növény rendszer tápanyagforgalmában” című munkája alapján,

OLÁH ATTILA

„Az akut pancreatitis kezelésének korszerű lehetőségei” című munkája alapján,

SIK ENDRE

„Migráció-burokban” című munkája alapján,

STIPSICZ ANDRÁS

„Mérce-elméleti invariánsok alkalmazása alacsony dimenziós topológiában” című munkája alapján,

SZEBENI JÁNOS

„Komplement aktivációs pseudoallergia” című munkája alapján,

SZÁVAI FERENC TIBOR

„Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásának következményei. Az államutódlás vitás kérdései” című munkája alapján,

TERLAKY TAMÁS

„Optimalizálás műszaki informatikai rendszerekben” című munkája alapján,

TÓBIÁS ISTVÁN

„Potyvírusok jellemzése klasszikus és molekuláris módszerekkel” című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet;

a Doktori Tanács által honosított doktori fokozatról

KROCSKÓ GYULA

„Az ukrán Kárpátok denevérei” című munkája alapján honosítással a biológiai tudomány doktora.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára
pályázatot hirdet az

MTA ZENETUDOMÁNYI INTÉZET
igazgatói munkakörének betöltésére
2006. szeptember 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- részletes szakmai önéletrajzot,
- tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét.

A fenti anyagokat elektronikus adathordozón (floppy, CD) is be kell nyújtani.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést.

A jelenlegi igazgatónak – amennyiben pályázatot nyújt be – a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatát csak abban az esetben, ha az igazgatói kinevezése óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az Akadémiai Értesítőben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Társadalomtudományi

Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-a szerint, valamint az AKT 1/7/2003. (XI. 19.) állásfoglalásának mellékleteként (Akadémiai Értesítő 2003. 12. szám) az MTA elnökével közösen kiadott „Irányelvek a kutatóintézeti igazgatók megbízásának kiadására” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően történik.

Dr. Meskó Attila s. k.,
az MTA főtitkára

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot
hirdet az

MTA ÖKOLÓGIAI ÉS BOTANIKAI KUTATÓINTÉZET
igazgatói munkakörének betöltésére
2006. szeptember 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet, vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
  - részletes szakmai önéletrajzot,
  - tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését,
  - a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
  - eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
  - a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét.
- A fenti anyagokat elektronikus adathordozón (floppy, CD) is be kell nyújtani.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést.

A jelenlegi igazgatónak – amennyiben pályázatot nyújt be – a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatára csak abban az esetben van szükség, ha az igazgatói kinevezés óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól. A közalkalmazotti, illetve vezetői illetmény a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és az annak végrehajtásáról rendelkező 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet alapján kerül megállapításra.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az Akadémiai Értesítőben történő megjelenésétől számított 2 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Természettudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-a szerint, valamint az AKT 1/7/2003. (XI. 19.) állásfoglalásának mellékleteként (Akadémiai Értesítő 2003. 12. szám) az MTA elnökével közösen kiadott „Irányelvek a kutatóintézeti igazgatók megbízásának kiadására” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően történik.

Dr. Meskó Attila s. k.,
az MTA főtitkára

Az MTA Szádeczky-Kardoss Elemér Díj- és Ösztöndíj Alapítványának Kuratóriuma pályázatot hirdet

Szádeczky-Kardoss Elemér Díjra

A Díj elsősorban már elvégzett, publikált, tudományos munkák elismerésére szolgál. A Díjra a **földtudományok területén tevékenykedő 40 év alatti** oktatók és kutatók pályázhatnak, 5 évnél nem régebbi magyar vagy lehetőleg angol nyelven publikált könyvvel, könyvrészlettel, cikkel, szabadalommal vagy műszerleírással.

A Díjak összege tanulmányok esetén 20.000. és 60.000. Ft között lehet. Könyvek, jegyzetek esetén elérheti a 100.000. Ft-ot.

A Kuratórium állásfoglalása értelmében egy személy csak két alkalommal részesülhet díjazásban.

A **pályázatot** az MTA Földtudományok Osztályára (1050 Bp. Nádor u. 7. Telefon: 411-6311) **2006. június 15-ig lehet benyújtani**, amelyhez csatolni kell a pályázó tudományos önéletrajzát (születési év, lakáscím feltüntetésével) és a pályázatra benyújtott munkát (munkákat) egy-egy példányban. Társ szerzős tanulmányok esetében társ szerzői nyilatkozat is szükséges.

A benyújtott pályázatokat a Kuratórium szeptember 6-ig bírálja el.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre az MTA Földtudományok Osztálya 2006. szeptemberi ülésén kerül sor.

Ádám József s. k.,
az MTA rendes tagja,
a SzKE Kuratórium elnöke

Az oktatási miniszter közleménye a Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagjainak névsoráról

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 77. §-ának (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak szerint megalakult Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagjainak 2005. június 23-ától hatályos névsora:

Név	Delegáló szervezet
Dr. Acsády György	Magyar Rektori Konferencia
Dr. Bazsa György (elnök)	Magyar Tudományos Akadémia
Dr. Botz Lajos	kamarák
Dr. Dinya László	Főiskolai Főigazgatói Konferencia
Dr. Ficzer Lajos	kamarák
Dr. Frenyó V. László	Fővárosi Önkormányzat
Dr. Gáspár Mihály	Főiskolai Főigazgatói Konferencia
Dr. Gerébi György	az oktatási miniszter küldötte
Dr. Havas Jenő	munkaadók
Kopek Gábor DLA	Művészeti Egyetemek Rektori Széke
Dr. Kunszt Márta	vidéki önkormányzatok
Dr. Manherz Károly	Magyar Rektori Konferencia
Dr. Meskó Attila	Magyar Tudományos Akadémia
Dr. Mészáros Rezső	Magyar Rektori Konferencia
Dr. Reuss András	Magyar Rektori Konferencia
Dr. Szabó Gábor	kutatóintézetek
Dr. Szeri István	kamarák
Dr. Sztanó Imre	Főiskolai Főigazgatói Konferencia
Dr. Visy Zsolt	Magyar Rektori Konferencia
Vörös Ferenc DLA	kamarák
Dr. Zárda Sarolta	Főiskolai Főigazgatói Konferencia

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia

köszönetét fejezi mindazoknak, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk egy százalékát az MTA-nak felajánlották.

Kérjük idén is azok támogatását, akik a magyar tudomány és azon keresztül a társadalom és az ország jövőjének hasznára kívánják fordítani adójuk egy százalékát.

Adószám: 15313377-1-41

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között – bármely természetű ügyben – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Meskó Attila, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15:30—17:00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (Tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2006. Nyomdai táskaszám: 4427
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. – Termékmenedzser: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865–9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 4692,— Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 391,— Ft áfával.